

jev pri Slovencih... kar čebrijajo razni Nemci še vedno.

Živo je bilo takrat v štajerskem deželnem zboru. Dr. Vošnjak je imel poleg sebe gorečega Hermana. Sestavil je Herman dolgo interpelacijo, čitala in študirala sta jo z Vošnjakom.

Interpelacija je imenitno delo. Le nekaj odstavkov iz nje:

»Nazaj segamo na najstarejšo zgodovinsko pravo, na pravo naravno; kar smo nekdaž bili, hočemo zopet biti, en narod, eno telo, narod svoboden in samostalen, ne moten in ne zmeten po tujem vplivu in tujem varstvu. Svoje stvari hočemo po svojih potrebah, po svojih pojmih, po svojem lastnem notranjem nagonu urejevati in oskrbovati.

Domači uradniki naj nas vladajo, ki narod ljubijo in katere bode imenovala naša deželna oblast; hočemo, da se sklepanja postavijo v jeziku našega naroda in da izvirajo iz našega kulturnega in pravnega življenja.

Mi terjamo postavodajo v domačem skupnem deželnem zboru za vse stvari, ki so v najvišjem diplomu z 20. okt. 1860. deželni avtonomiji prepustene: za pravosodje, uk, bogočastje, upravo.

Za te stvari terjamo deželno vlado, katera bo našemu skupnemu deželnemu zboru odgovorna, katera se bo imenovala izmed nas.

Mi hočemo imeti svojo lastno najvišjo sodnijo, svoje lastno vsučilišče na naših tleh, v narodnem osrčju. Mi hočemo, da se določi in odloči ona svota denarjev in vojakov, katere moramo dajati državi, in druge dohodke hočemo upotrebljati za blagor in potrebe lastne dežele in lastnega naroda.

Javno pravo je od nekdaž priznavalo narodom pravico, da si smejo svoje stvari sami oskrbovati in si dati ono ustavo, ki se z njih razmerami najbolj ujema.....

..... Pomisliti je nadalje, da država se more ohraniti in močna postati le na podlagi enakih pravic za vse, na podlagi municipalne avtonomije, da je federativni preustroj Avstrije edino mogoča, državi in narodom koristna državna osnova; kajti celota se ojači, ako se ojačijo deli, in federalizem je dozdej pomenjal le državno celoto, centralizem pa razdeljevanje države....

Takoj v prihodnji seji je sledil odgovor vlade: Vlada je odločno proti zedinjenju. Težnje po zedinjenju so protustavne. Vlada je odločno nasprotna....

Narodna vprašanja so pretresali takrat tudi v kranjskem deželnem zboru in tudi v našem goriškem deželnem zboru je bila čitana interpelacija za združenje Slovencev. Podpisala pa sta jo bila le poslanca dr. Tonkli in dr. Žigon.

Vprašala sta:

»Ali je volja visoke vlade pravične želje in zahteve vsega slovenskega naroda s tem izpolniti, da po pristojni poti vse slovenske pokrajine takraj Litve združijo v eno narodno in politično celoto z enim skupnim deželnim zborom v središču slovenskega naroda za skupne zadeve s postavodajno pravico v vseh stvareh, ki so v 3. članku najvišjega diploma z 20. oktobra 1860. odkazane deželni avtonomiji, in z eno deželno vlado, ki ima biti za imenovane stvari temu deželnemu zboru odgovorna?«

(Dalje prih.)

DOPISI.

Iz goriške okolice.

Iz St. Ferjana. — Odgovarjam dopisniku »Novega Časa« na to, kar je omenil o nekem javnem shodu iz Gor. Cerova, da je bil tudi neki lovec iz Sovence, da je pri shodu streljal kozla. Seveda dopisniku to ne gre v glavo, ker je bila puška napeta proti kozlu (?), lovec pa je puško sprožil in puška ni zadela kozla kakor pravi dopisnik, ampak puška je dopisnika tako hudo zadela, da ga je najbrže vrgla iz občinskega tabora. Dragi dopisnik, ne upiraj se več proti ovcu, ker on je dobro oborožen, on zna koga zajeti in drugo streljati. Dopisnik bi rad prišel v občinski zastop ali še kaj več? Zato mu ni po volji, ker mu kaže, da vdobi brco.

Iz St. Petra. (Tatvina.) Okradli so Petra Pavlina in sicer v torek zjutraj ob 4. uri. Ko je šel po gnoj, je bilo vse za-

prto. Prišedši domov, ni našel več pršutov in druge svinjine. Prešček je bil v soboto zaklan.

Iz ajdovskega okraja.

Za javno knjižnico v Šmarjah pri Ajdovščini so darovali: gg. Rihard Orel, šolski vodja, 6 različnih knjig; Milan Štubelj, bančni uradnik v Trstu 2 K. Srčna hvala! — Začasni upravitelj.

Družba sv. Cirila in Metoda.

C. M. podružnica v Podgori: Nabiralnik v gostilni g. Štef. Breganta dal 6 K 49 v in to od 3. do 23. januarja. Iskrena hvala vsem darovalcem in tako naprej!

Ciril-Metodov obrambni sklad. — Manjka še 31 kamnov in stavba bo cela. Kje se dobe?!

Veselica podružnice sv. Cirila in Metoda v Prvačini. — Pomotoma se je označilo 21. t. m. z veselico, ki jo priredita maška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Prvačini. Popravilja se to v toliko, da se veselica vrši 28. t. m. t. je v nedeljo ob 3^{1/2} popoldne v Sokolskem domu. Posebno se je uvidelo potrebo, da se zadosti naši dolžnosti napram družbi, kakor tudi da se v tem pustnem času preskrbi zabave željnemu občinstvu razvedrila. Da se posreči prvo, se obračate prvaški podružnici izrecno do goriškega meščanstva, ki vedno hodi rado na deželo, da naj enkrat in v ta namen tuji občine Prvačino. Nadalje in gotovo ne izostanejo znani obiskovalci narodnih velic iz bližnjih občin. Da se pa drugo posreči, je podružnica sama preskrbela, s tem, da je igro, komičen prizor itd. poverila ljudem, ki so že večkrat z desk dol zabavali goriško meščanstvo in njih humor tudi na deželi ne izgreši cilja.

Podružnica upa in računa na darove v prid družbi ter pričakuje najboljše udeležbe. Odbor.

Bevc Ivan, c. kr. redar v pokoju, je umrl v Gorici lani meseca avgusta. Svoji soprogi je nasvetoval pred smrtjo, naj po svoji volji kaj daruje C. in M. družbi. Rodoljubna gospa, ki biva v Sežani, je poslala družbi v Ljubljano 200 K. To je 968. kamen obrambnega sklada. Časten spomin blagemu možu!

Domače vesti.

Rokodelsko podporno društvo v Lokavcu daruje C. M. družbi K 10, Dijaški kuhinji K 10, narodni šoli na Blanči K 5 in Šolskemu domu K 5 mesto venca pokojnemu g. Fr. Hmelaku kot častnemu članu. (Denar hrani naše upravitelstvo.)

Iz državne stavbne službe. — Višji inženir R. Mahnič je imenovan za stavbnega svetnika, inženir H. Zecchini pa za višjega inženirja.

»Katoliška stranka«. — Hudi so bili slovenski klerikalci, ker jim je deputacija laške ljudske stranke pred nadškofom odrekla pravico do naslova »katoliška stranka«. Hud je bil Gregorčič in vzrepenčil se je. Ali med katoliške stranke ne prištevajo Gregorčičeve stranke niti slov. klerikalci v Ljubljani. Dokaz za to je podala Slovenska Kršč. Soc. Zveza, ki je letos ob novem letu iz priporočila krščanskih listov izključila oba Gregorčičeva lista: »Gorico« in »Prim. list«. Pihal je kot gad don Antonio in ukazal je, da morajo pisati in pritožiti se radi tega v Ljubljano. Jezen je bil še toliko bolj, ker je S. K. S. Z. priporočila »Novi Čas« kot edini katoliški list na Goriškem! — Kaj se bo potem jezil don Antonio, ko še vrhovni klerikalci v Ljubljani ne prištevajo njegove stranke med katoliške! Katoliški na Goriškem so samo tisti okoli »Novega Časa«, on pa ni prav nič katoliški! Kaj se sili sedaj med nje, katerih drugače ne more videti na koncu očesa!

Samo laško znajo na goriškem magistratu! — Neki Slovenec je šel na magistrat po neko izpričevalo. Govoril je seveda slovensko ali uradnik ga je na kratko zavrnil, da na magistratu znajo le laško. Opaža se na sploh, da po zadnjem ljudskem štetju so gospodje na magistratu skrajno predrzni in kar nčejejo znati slovensko! Mi pa zahtevamo prav odločno, da na goriškem magistratu govorijo uradniki s slovenskimi strankami slovensko! Slovenci naj govorijo dosledno slovensko!

— Nekdo drugi je šel na magistrat s slovenskim dokumentom pa mu je rekel uradnik, da ne razume nič, da naj dá laški dokument.

Vidi se, da je uradnikom strogo ukazano, govoriti s Slovenci le laško, oziroma kar odpraviti jih, ako nočejo govoriti laško. Slovenci v Gorici torej ne morejo na magistratu opraviti nobene reči, ako ne govorijo laško! — Tako je ukazal župan Bombig, tako je ukazal podžupan Venier, oba deželna poslanca in varovanca velikega Slovenca dr. Ivana Šusteršiča! Take ljudi podpira Šusteršič, takim ljudem daje potuho. Ni čuda potem, če nastopajo vedno kruteje proti Slovincem na goriškem magistratu, če daje potuho njega gospodarjem sam vodja velike S. L. S.!

Pozivljamo vse Slovence, da govorijo na magistratu v Gorici le slovensko. Vse slov. stranke, ki bodo še zavrnjene, pa naj naznanijo vse slučaje v javnosti. Jih moramo naučiti one na magistratu, da bodo znali slovensko!

Če pride Nemeec na magistrat, govorijo z njim nemško — ali s Slovincem slovensko govoriti, tega pa ne! Gregorčičevi zavezniki tega ne dopustijo.

Slaba tolažba. — Klerikalce peče, ker niso dobili v svoje kremplje Tomajske občine. Zmagala je stranka narodno-gospodarska z županom Vranom na čelu. »Gorica« hoče zbijati šale pa pravi, da je to.... nova stranka na Goriškem ter našteva potem kar 8 strank na Goriškem. Ha! Nekaj je morala reči na poraz klerikalcev v Tomaju. Nekateri Kraševci so hodili v Gorico farbat »Goričane«, da prav gotovo topet zmaga klerikalna stranka: no, sledil je pa poraz. Sedaj se tolažijo s »špasi« o.... novi stranki. Naj se le tolažijo; ali strah jih mora končno preleteti, kajti toliko strank, pa vse protiklerikalne! Pa se hrupijo včasih, da je vse v njihovem taboru. Ta tabor je vedno bolj zožen!

Na zabavni večer, ki ga priredi »Sl. Čitalnica« v soboto ob 8. uri, se vabijo vsi gg. člani in so naprošeni, da privabijo kolikor mogoče veliko gostov s seboj. Zanimanje zanj je, kakor se vidi, veliko. Obleda za gospode se priporoča črna. Vstopnina za dame in gospode, ki plešejo, če so člani društva, 50 v; če niso člani, 1 krono. Preskrbljeno bo, kakor že zadnjič, v popolno zadovoljnost.

Telega pa nismo mislili, da so tako slabi! — Velik strah je obšel »Slovenca«, ko je prišla v svet vest o obsodbi Gregorčičeve politike od strani nadškofa in kneza. Ustrašil se je »Slovenec« in napisal je to: da liberalcem bi bilo seveda všeč, da bi bila S. L. S. udarjena in bi zopet oni na Goriškem na vrh prišli. To pa se čisto gotovo ne bo zgodilo, kakor se tudi laškim krščanskim socialcem kljub vsem intrigam ni in se ne bo posrečilo razdvojiti goriške S. L. S. Tako piše »Slovenec« in »Gorica« je to ponatisnila, da bi bolj držalo! »Slovenec« je vsled nadškofove obsodbe videl že razkol v klerikalnih vrstah na Goriškem. — Oh, kdo pa jih je hotel razdvojiti! Naj le bodo skup le, staro in novostrujarji. Čemu jih le izdaja nerodni »Slovenec«, da so tako šibke vezi med njimi, da komaj še držijo..... »Tenke reči« so to!

Kaj bo s prazniki? — Dosedaj je v naši državi izvedel odredbo gledé skrčenja števila praznikov samo sarajevski nadškof Stadler. Ko je čital duhovnik v sarajevski katedrali nadškofovo odredbo, je nastal v cerkvi silen vrišč. Navzoči so kričali, da naj pustijo praznike, kakor so bili, da ni treba nobene premembe. Policija je morala poseči vmes, da je nastal mir. — V naši škofiji in drugod po Avstriji estane najbrže gledé praznikov vse pri starem. Sicer pa škofje sami ne vedo, kaj bi storili. Goriški nadškof se je obrnil baje gledé skrčenja števila praznikov naravnost v Rim.

Kakor se razglašča sedaj, bodo odpravljani tudi v naši škofiji vsi prazniki, razven Sv. Reš. Telesa. V cerkvah se bo vršilo na take dneve vse tako, kakor prej v praznike; naznanila o porokah se bodo naznanjala, na take dneve le izjemoma. Potemtakem bi že odpadel praznik Svečnica 2. febr. t. l.

Redni občni zbor »Narodne delavske organizacije« v Gorici se je vršil minočo nedeljo 21. t. m. ob dobri udeležbi članov in članic, nad 40. Predsednik tovariš Perko otvori zborovanje ter pozdravi nav-

zoče tovariše in tovarišice. Predno preide na dnevni red, omenja, da društvo ni tako v velikih finančnih zadregah, kakor so svoječasno nekateri listi poročali. Krivda na tem pa, da je društvo v stiskah, je pripisovati še prvemu odboru. Preide na volitve z vzklikom so bili nato izvoljeni sledeči tovariši: Predsednik: Perko Fr., podpredsednik: Antolčič Slavko, blagajnik: Nabergoj Ivan, odborniki: Šuligoj Jakob, Sink Josip, Trampuš Alojzij. Namestniki: Kompare Slavko, Bevčič Konstantin. Ženski odsek sledeče tovarišice: Smolčič Cilka, Schlosser Minka, Krofih Marica. Pregledovalca računov: Kerševani Josip, Gruden Peter. — Nato se je prešlo k slučajnostim; tovariš predsednik Perko poda besedo Krištofiču (soc. demokrat), kateri je pravil, da kapitalisti nočejo pripoznati zahtev delavca-trpina, Sušič in comp. so po zaključku obč. zbora nekaj razgrajali. Nekaj olike bi jim ne škodilo! Tovariš predsednik se zahvali za obilno udeležbo ter zaključi občni zbor.

O konfuznosti in drugo. — »Dan« je čutil potrebo, zagati se v »Sočinega« satrudnika. Če psu na rep stopiš, zacvili. Mi se sicer ne bomo spuščali v razne brezplodne polemike, ker nočemo delati reklame za osebne težnje ljudem, ki reklame ne zaslužijo, ljubljanske razmere pa poznamo boljše, nego »Dan« goriške. Če smo grajali ambicioznost in klicali na delo, smo storili svojo dolžnost, in pravico imamo izreči svojo nezadovoljnost s tem, da so ravno ljubljanske pustolovščine svoj čas preprečile trdno organizacijo stranke in privedle konservativne elemente do moči. Tisto »razgnati, kar nas duši, usque ad radicem«, ki si ga je po besedah zadnje »Omladine« stavil Ribnikar za nalogo, je sicer lepo v »Omladini«, a ljubljanski dogodki nam kažejo tisto »usque ad radicem« v drugi, manj simpatični luči. Kdor hoče napredovati, kritizira, pa ne intrigira. Reformirati je drugo in klativiteziti je drugo. Za »Dan« je najbolje, da na naše glase molči, in kar se tiče konfuznosti, naj se gre »Dan« sam učiti. Če kdo hoče pisati zgodovino socialističnega gibanja, pa pravi, da piše zgodovino sočinega gibanja, je nevednež, in »Dan« naj kot list, ki ima pretenzije, pazi raje na to, da ne bo takih kozlov streljal. Tudi drugi pojmi se še pri »Dnevu« niso očistili; zadnjič je bilo treba malo posojilo pri »Braniku«; pa tudi sicer je »Dan« prinesel v zadnjih časih referat, ki mu ni bil namenjen, in o čegar potovanju do »Dnevovega« uredništva avtor nič ne ve. Torej konfuznost tudi tu. Kdor ima maslo na glavi... Trditve »Dneva« v uvodniku št. 22 so pa naravnost lažnjive. Sicer pa smo že prej rekli, da ne bomo delali reklame za list, o čegar namenih gredo čudne govorice med svet. Če bi bil »Dan« res glasilo onih, ki niso zadovoljni s sedanostjo in se jim hoče delati, bomo prvi, ki gremo z njim. Za enotno stranko, za moderen program, za načelno taktiko smo govorili in pisali, ko »Dneva« še ni bilo, in če smo kritizirali nedostatke, smo storili prav, ker smo brez intrige in odkrito grajali, ne pa po receptu fahiranih mladinov. Kadar bodo clara pacta, si bomo bili amici, mance se pa ne gremo.

»Jutro«, ki ni nič boljše, nas imenuje »udri ga, ki spušča puščice v kranjske naprednjake«. »Jutro« naj prečita naše kritike, in potem naj si trikrat premisli, predno napiše še enkrat podobno budalost. Interesantnega, se ni treba delati na naše stroške. Reklame pa seveda tudi »Jutru« ne bomo delali.

O čuvajih državne ideje piše »Gorica«. Pa zakaj? Piše, da se je g. župan v St. Ferjanu obotavljal plačati 3 K za organista o priliki maše na rojstni dan cesarjev... Državna ideja ob meji je menda v nevarnosti radi tega! Nič pa ni v nevarnosti državna ideja v obmejni deželi, ako n. pr. Šusteršič in Gregorčič držita pokorcu laško irredentovsko stranko! Ta irredentovska laška stranka, ta je prava čuvarica državne ideje ob meji! V deželi neverjetnosti ne more biti drugače....

K uboju pred 20 leti. — Razni listi so posneli po »Soči« vest o uboju pred 20 leti. »Gorici« se je zdelo vredno samo ponatisniti Kosčeve trditve iz »Slovenca«, ki so že pobite. Dognano je po zadnji informaciji, kaj je res na tej reči. No, kljub temu ve »Gorica« povedati le to, da je »L'Eco« imenovala »Sočino« vest: —

Amerikanado ter da je bilo zasledovanje na Ajdovskem od strani državnega pravdnikarstva brezuspešno. Celo v taki stvari se kaže »Gorica«, kako je nehonetna! Čudno pa, da listu »L'Eco« ne gre v glavo, da naša vest ni nikaka Amerikanada. Saj je vendar pojasnjena!

Slovensko trgovsko društvo »Merkur« v Ljubljani priredi dne 1. febr. 1912. plesni venček v veliki dvorani Narodnega Doma v Ljubljani. Čisti dobitek je namenjen dobrotelnim napravam društva.

Nadškof in dr. Gregorčič. — Da nadškof dr. Sedej ne mara za »vrsenskega škofa«, je stara resnica. Kako prav nič ne mara dr. Sedej za Gregorčiča, se je pokazalo letos, ko je slavil Gregorčič svojo 60-letnico. Na sploh se je opazilo, da blazena Gregorčičeva »Gorica« ni mogla nič poročati, da bi bil nadškof se kakorkoli spomnil Gregorčičeve 60-letnice, da bi se bilo moglo to objaviti. Spomnil se je na tistem Gregorčiča na dan njegove 60-letnice in si mislil svoje, čestital pa mu ni, dasi je vendar Gregorčič načelnik slovenske katoliške stranke na Goriškem in pa ljubljene naroda. Glejte, tako dobro je zapisan pri nadškofu načelnik katoliške stranke in ljubljene naroda, da ga je nadškof ob njega 60-letnici popolnoma ignoriral!

Iz deželne umobolnice je bil ušel, kakor poročajo, v nedeljo popoldne neki umobolni možki. Tekel je v Št. Peter, kjer so ga ustavili.

Tega umobolnega je bil ujel neki kmet. Prijeli so ga potem strežniki iz umobolnice. Eden izmed teh je udaril ubogega umobolnega s pestjo pod brado, da je bil ves črn. Ljudje so se zgražali in primerno ožigalsali divjakovo početje. Kakor čujemo, je tisti strežnik, Lah, že odpuščen iz službe.

Shod v Krmínu. — V nedeljo je imel prošt Faidutti shod v Krmínu. Shod je bil dobro obiskan. Prošt je obsodil umešavanje dr. Susteršiča v goriške razmere, potem pa pojasnil stališče primorske vlade glede deželne zboru ter kaj je storila osrednja vlada. Omenil je, da primorska vlada je postopala pravilno. Princ Hohenlohe je bil za razpust deželne zboru. Zato so zborovalci na poziv prošta navdušeno vskliknili: Evviva Hohenlohe!

Kakor že obče znano, priredi »G. S. M.« dne 3. sveč. svoj veliki ples. — Goriškimi Slovencem je ta prireditvev jako simpatična, kar dokazuje vsakoletni mnogobrojni obisk. Društvo »G. S. M.« je pomembno na to in se trudi, da nudi v svojem vsakoletnem plesu res nekaj lepega in zabavnega. Posebno marljivo deluje letos pri omenjenem društvu »Damski odsek«. Vsa čustva našim požrtvovalnim damam, ki ne šteditjo ne s trudom ne s časom in z nesebično požrtvovalnostjo delujejo v proevit društva. In ravno letos nam obetajo dražestne odsekašče neko posebno presenečenje. Kdo bi ne bil radoveden? Omeniti je tudi, da se ples otvori s cvetlično polonezo. — Na plesnem redu je tudi makov vajček, prijazna varijanta in itak tako pestri sliki. Društvo je sklenilo, izročiti skupiček cele prireditve »Dijaški kuhinji«. Tolmačiti važnost te institucije pač ni treba. Naše dijaštvo, naša bodočnost! Iz srca ključemo tedaj »Gor. Slov. Mlad.«: Quod bonum faustum felixque sit! M.

»Izvrstno! Tako je prav!« — Tako vsklika »Gorica« v dopisu »iz okolice«, v katerem farba svoje bravce, da je vse odobravalo Gregorčičev nastop v deželni zboru proti vladnemu zastopniku . . . O, ta lažniva »Gorica«! Gregorčič čuti, da jo je polomil on v seji preteklega tedna s svojim nastopom proti vladnemu zastopniku; zato pa si je sam urezal »flajšterček« ter ga izobesil v »Gorici«: »glejte, kako »v okolici« odobravaljo moj nastop.« — Izvrstno. Tako je prav! — Gregorčičeva »Gorica« kar ne more nehati pikati g. okr. glavarja. V obče se ostro obsoja Gregorčičevo ruvanje proti slov. političnemu uradniku.

»Kameleon.« — Ubogega prošta zmerjajo sedaj po Gregorčičevih listih. V soboto je priobčil Gregorčič v svoji »Gorici« uvodni članek »Zadnje deželnozbornske volitve«. Sveto jezo kaže ta članek. Gregorčič piha: »To je grozna komedija! . . . Na Goriškem traja pust celo leto«. Tako vsklika »Gorica«! — Na koncu pa sikne proštu v obraz »Kameleon«! Torej prošt je kameleon, to je človek, ki

se obrača po vetru, danes je tak, jutri drugačen, menjava barvo; kakor kaže! No, Gregorčičeva »Gorica« bi rada še drugače udarila po proštu pa jo razmere silijo, da mora biti bolj zmerna v zmerjanju prošta. Katoliški list torej napada katoliškega prošta. — Potem pa pišejo, da jemljejo liberalni listi dobro ime cerkvenim dostojanstvenikom! Bežite, bežite. **Kdo je tisti, ki je doslej najbolj strupeno javno napadal duhovščino?** Tisti je: dr. Antoa Gregorčič. »Gorica« dokazuje, da mož še živi!

Padla je s stopnic, kake 3 m globoko, 27-letna kuharica Albina Cepniček ter si zlomila desno roko. Prenesli so jo v bolnišnico.

Izseljevanje iz Furlanije. — Iz Červinjana poročajo, da je zopet 12 družin pripraviljenih za odhod v Ameriko.

Ranjena sta bila od nekega, Oliva Danelutija bratranca Lesica iz Borna. Baj je ranil z nožem kar nakrat brez kakega pravega povoda. Zgodilo se je to ponoči. Jos. Lesico, enega izmed ranjenecv, so prinesli v Gorico k usmiljenim bratom.

Kokoši mu dopadejo. — Ani Trpinovi v ulici Vetturini je zmanjkala kokoš iz kokošnjaka. Ker je sumila, da bi utegnil vedeti, kam je prešla kokoš, neki 26 letni Peter Matz, ga je naznanila oblasti.

Kak italijanski podanik se vedno klati po goriških ulicah. Te dni so aretirali nekega B. Portaccini. Bil je brez sredstev, in dela pa tudi ni iskal.

Otrok se je opekel in umrl. — 3 letni deček družine Kosove v Ločniku je prišel v dotiko z ognjem na ognjišču. Unela se mu je obleka in otrok je dobil take poškodbe, da je kmalu na to umrl. Take smrti otrok po zimi so v nekaterih krajih naše dežele že kar nekaj navadnega!

S hodnika je padla 28 letna Ivana Prinčič iz Cerovega ter si je pri padcu zlomila rako in se poškodovala na glavi. Zdravi se v goriški ženski bolnišnici.

Neka uboga žena, ki ima 6 otrok ter maža v bolnišnici, išče kakega primernege opravila v zjutrajšnjih urah, da bi kaj zaslužila. Poprašati je v tobakarni Prezelj na Stolnem trgu.

3. številka »Slov. Ilustr. Tednika« prinaša sledeče slike: 1. Velik zločin na Dunaju, pokojni knez A. Karageorgevič, sodna komisija v njegovi grobnici, nagrobni spomenik in strta krsta, 2. Južni Sokol, 2. slika, 3. Slov. pisatelj Fr. S. Finžgar, 4. Novi deželni glavar kranjski dr. Ivan Susteršič, 5. Novi župan ljubljanski: dr. Fran Tavčar, 6. Bivši deželni glavar kranjski: Fr. pl. Šuklje, 7. Bralna soba »Narodne čitalnice« v Ljubljani, 8. I. Šijanec, učitelj v Gornjem gradu, 9. 2 sliki o 50-letnici »Narodne čitalnice« v Ljubljani (slavnostno zborovanje in pevski zbor), 10. tri slike H. Smrekarja pastirji, vasovalec in pretep v vaški gostilni, 11. Krst novorojene španske princesinje. — Med inserati je »skriválnica« in med romanom v »Buri in viharju« sta tudi 2 sliki. — Priporočamo »Slov. Ilustr. Tednik«, da si ga naroče. Novi naročniki dobe še vse letos že izšle številke.

Sokolski vestnik.

»Sokol« v Volčjdragi bo imel svoj redni letni občni zbor v soboto dne 27. januarja t. l., in sicer zvečer ob 6.30. Dnevni red po pravilih. — Društvo priredi v nedeljo 28. t. m. v prostorih br. Ivana Kodermaca v Volčjdragi pustni ples.

Zveza narodnih društev.

Podmelec. — V nedeljo t. j. 28. t. m. ob 2. popoldne bo imela »Kmetiska čitalnica v Podmelecu« v društveni sobi svoj redni letni občni zbor po običajnem vsporodu. K polnoštevilni udeležbi nujno vabi člane odbora.

Bralno-pevsko društvo »Štanjel« v Štanjelu je imelo v nedeljo dne 21. t. m. svoj VII. redni občni zbor, pri katerem je bilo navzočih polno število udov, ki so veselih src prihajali v zborovalno dvorano, nakar je g. predsednik ob določeni uri otvoril zborovanje. G. tajnik je poročal o stanju in delovanju društva ter prečital navzočim društveni zapisnik. Nato so bili potrjeni računi za l. 1911. Nato je sledila

volitev novega odbora, izvoljeni so sledeči: Predsednikom V. Svagelj, Štanjel hšt. 38; podpredsednikom V. Svagelj, Štanjel hšt. 20; tajnikom V. Hočevar, Štanjel hšt. 52; blagajnikom A. Kobal, Štanjel hšt. 14. Odborniki: B. Ukmar, Štanjel hšt. 45; A. Grbec, Kobjilj hšt. 16; I. Hočevar, Hruševica hšt. 44; M. Jerič, Lukovec hšt. 11. Odborova seja bo v nedeljo dne 28. t. m. ob 3. uri popoldne v društvenem prostoru.

Bralno društvo v Selu na Vipavskem vabi svoje člane k rednemu občnemu zboru dne 2. svečana 1912. ob 1. uri popoldne pri Ant. Mermolji, krčmarju v Selu. Dnevni red: Poročilo tajnikovo in blagajnikovo, potrjenje računov za 1911., naročitev časopisov, volitev odbora, razno. — Odbor.

Kmetisko izobr. bralno društvo »Nadiža« v Kredu priredi dne 28. t. m. društveni ples v prostorih g. Jožefa Danijelič v Kredu št. 70. Začetek bode ob 4. uri popoldne.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Trgovsko in obrtno društvo za Goriško je imelo sinoči »pri jelenu« občni zbor, ki je bil jako živahen. Podala so se običajna poročila. Povdarjala se je med drugim tudi potreba slovenske trg. šole. Izvoljeni so v novi odbor Kerševani, Kravos, Medved, Kopač, Ivančič, Kušlan, Dumenis, Kovačič, Kurinčič.

Politični pregled.

Ožje volitve v Nemčiji. — Danes je zadnji dan ožjih volitev v Nemčiji. Socialisti upajo še kaj pridobiti.

Kranjski deželni zbor. — Na dnevnem redu današnje seje je tudi poročilo verifikacijskega odseka o volitvi ljubljanskih poslancev prof. Reischerja in A. Ribnikarja. Verifikacijski odsek je sklenil, da ne potrdi izvolitve.

Revolucija na Kitajskem. — Kitajska cesarica-vdova je svetovala Juanšikaju, naj se počaka nove akcije od strani revolucionarjev, potem naj se nadaljuje boji. Sunjatsen izjavlja, da ne odloži predsedstva, dokler velevlasti ne priznajo republike.

V moravskem deželnem zboru so razpravljali o poročilu šolskega odseka: da naj postanejo okrajni šolski nadzorniki stalni državni uradniki.

O prestolonasledniku Francu Ferdinandu je priobčila »Budapester Presse« članek, v katerem pravi, da je on na čelu vojne stranke v Avstriji, ki hoče, da se razdere trozveza ter prične vojna z Italijo. Zato pa da mora pasti Aerial s svojo mirovno politiko. Takega duha da je tudi bodoči prestolonaslednik.

Vojna med Turčijo in Italijo.

Razne vesti.

Prišla je vest, da so italijanske vojne ladije ustavile Lloydov parnik »Bregenz« ter ga preiskale. Tovor je zaplenjen. — Poročajo o bojih pri Gargarešu. — Med Italijo in Francijo še ni poravnani spor radi 29. potnikov na zaplenjenem parniku, kakor smo poročali. Francija zahteva nemudoma izročitev onih potnikov. — Turčija ni nič pripravljena na mir in ne odneha, pa če ima priti do vseevropske križarske vojne. — V Tripolitaniji se vršijo manjši spopadi. Pripravljajo pa se Turki baje na velik napad na Italijane v oazah.

Razne vesti.

Irredentovsko društvo »Giovine« na Reki je policija razpustila. Prostori društva so zaprti. V Raveni je priredilo to društvo lani protiavstrijsko demonstracijo; radi te se vrši še preiskava.

V višini 2200 m v pasazirjema. — Poročnik Prevost se je dvignil pri Parizu s svojim aeroplanom, v katerem je imel 2 pasazirja, do višine 2200 m. Nadkrilil je s tem vse dosedanje višinske rekorde.

Aviatik ponesrečil. — Iz Los Angelesa poročajo, da je aviatik Page padel iz svojega aeroplana ter bil mrtev na licu mesta.

Duhovnik na električnem stolu. — V mestu Boston v Ameriki je bil te dni obsojen na smrt na električnem stolu duhovnik Richeson, ki je zastrupil lepo mlado deklico, ko so s; pokazale posledice njegovega občevarja z njo.

Ozebli vojaki. — Pri cerkveni slavnosti v Lvovu je stal velik del vojakov na prostem od 8.—12. ure dopoldne. 125 vojakov je ozeblo, da so jih morali prenesti v bolnišnico. Roke in ušesa imajo ozebie.

Leteči volilec. — Iz Berolina naznanjajo, da je v volilnem okraju Belzig priletel z aeroplanom v Brück aviatik Falderbaum, da odda svojo glasovnico; potem je zopet odplul z aeroplanom z volišča. To je najnovejša aplikacija aviatike. Srečen kandidat, ki mu padajo glasovi z nebes!

Samomor radi zgube na borzi. — Iz Budimpešte poročajo, da se je ustrelil direktor delniške družbe živeža Evgen Kanitz. Vzrok samomoru so velike zgube na borzi. Baje je zgubil 500.000 K.

Narodna Jednota Severočeha je imela v svojem 26. letu 836 podružnic, med njimi 724 delavnih, z blizu 50.000 člani. Za šolske potrebščine je izdala 30.487 K, za knjižnice 1503 K in za časnike poslame podružnicam 3024 K. V gospodarskem oziru je N. J. S. delovala na to, da osamosvoji češkega delavca in mu oskrbi stanovanje. V ta namen je kupila raznih poslepij in posestev za 164.420 K. Podpirala je kmetijske podružnice. Za božičnice je štela 19.135 K. Za pravno obrambo Čehov v ogroženem ozemlju je dala 4169 K. Njena nepremakljiva imovina je sedaj vredna 931.545 K. Čistejša dohodka je bilo v minulem letu 241.700 K, stroškov pa 430.839. Da se je pokrtil nedostatek, je bilo treba seči po posojilu na nepremakljiva posestva. Ogenje številke nam pravijo, kako vsestransko izvršuje svoj vzvišeni smoter.

Občinski posredovalni uradi.

Goriški deželni zbor je sprejel zakon, zadevajoč občinske posredovalne urade, kakor je že uveden po nekaterih deželah. Sprejeti zakon se glasi:

§ 1.

Posredovalni urad v svrhu poravnavnega poskusa med spornimi strankami se ustanovi v vsaki županiji, kjer sklene starešinstvo ustanoviti tak urad.

Pri tej priliki mora starešinstvo skleniti, ali naj se ustanovi posredovalni urad za vse po zakonu določene pose ali pa se naj ustanovi le z omejeno oblastjo, da bo sklepal poravnave v smislu § 1. člena 1. zakona z dne 27. februarija 1907. drž. zak. št. 59. ali da bo tudi poskuševal sprave po § 1. člena II. zgoraj omenjenega zakona.

Občine, ki ustanové v svojem ozemlju več posredovalnih uradov, morejo odkazati vsakemu teh uradov poseben del občinskega ozemlja za njegov okoliš, v katerem je izključno isti pristojen; ali pa morejo proglasiti vsak posamezen urad pristojnim za ves obseg občinskega ozemlja (člen IV. zakona z dne 27. februarija 1907. drž. zakon št. 59).

Dve ali več občin istega sodnega okraja morejo ustanoviti skupno tak posredovalen urad.

V tem slučaju se morajo držati dotične občine sporazumno določb, navedenih v 1. in 2. odstavku. V občinah, v katerih že obstoje eden ali več posredovalnih uradov, more starešinstvo določiti, ali in pri katerih od obstoječih posredovalnih uradov in od katere dobe naj se razširi ali omeji njih področje v smislu I. in II. člena zakona z dne 27. februarija 1907. drž. zak. št. 59.

§ 2.

Posredovalni urad obstoji najmanj iz treh zaupnikov in jednega namestnika, ki jih izvoli izmed občanov starešinstvo na zborovanju, ki se skliče po predpisih občinskega reda, oziroma v mestih z lastnim štatutom, po predpisih tega.

Zaupnike voli starešinstvo z glasovnicami, in za veljavnost izvolitve je treba nadpolovične večine glasov.

Ako eden ali drugi zaupnik, ki se naj izvoli, ne dobi nadpolovične večine glasov, se izvrši ožja volitev, razven ako so razdeljeni vsi oddani glasovi le na dve osebi, v katerem slučaju odloči žreb, ki ga potegne predsednik.

§ 3.

Ako ustanovi več občin skupen posredovalni urad, izvole zaupnike izmed členov teh občin dotična starešinstva na skupnem zborovanju.

Zborovanje skliče in mu predseduje župan, ki je po letih najstarejši.

§ 4.

O volitvi se napravi zapisnik, ki ga morajo podpisati župan in dva podžupana vsake občine.

§ 5.

Nikogar se ne more prisiliti, da sprejme izvolitev v posredovalni urad.

Služba zaupnikov traja šest let.

Oni izvolijo izmed sebe predsednika, kateri ima voditi posle.

§ 6.

Zvoljiv je vsak občan, ki se more izvoliti v starešinstvo.

Za zaupnike se ne morejo izvoliti aktivni sodni uradniki.

§ 7.

Izid volitve mora župan razglasiti v občini in o njem poročati deželnemu odboru in predstojni politični oblasti. Le-ta ima pravico razveljaviti izvolitev v smislu § 6. neizvoljivih oseb. Ako je izdalo dotični odlok c. kr. okrajno glavarstvo, je dopuščen interesentom, kakor tudi občini utok na deželno politično oblast, le-ta odloči v vsakem slučaju končno. Utok se mora predložiti v 14 dneh potom dotičnega c. kr. glavarstva. Ako se izvolitev ne izpodbija ali ako se odloči o njeni veljavnosti vsled pritožbe, mora naznaniti v prvem odstavku tega paragrafa omenjena politična oblast okrajni sodnji ustanovitvi in pričetek delovanja posredovalnega urada, kakor tudi imena izvoljenih zaupnikov. Izvoljeni zaupniki morajo, predno nastopijo službo, obljubiti županu slovesno z rokosegom namesto prisege, da bodo vestno izpolnjevali svoje dolžnosti.

Ako se izvoli župan zaupnikom v posredovalni urad, napravi slovesno obljubo s tem, da seže v roko načelniku predstojne politične oblasti ali njenega odposlanca.

§ 8.

Ako zaupnik umrje ali se odpove službi, ako nastopijo okoliščine, ki bi njegovo izvoljivost izključile (§ 6), ali pa, ki bi mu po mnenju starešinstva branile redno izvrševati njegovo službo, ali bi mu odvzele zaupanje, se mora izvoliti drug zaupnik na njegovo mesto.

Ako izvejo okrajne politične oblasti po naznanilih sodnih oblasti, ki so poklicane izvrševati sklenjene poravnave, da se vrši poslovanje tako pomanjkljivo, da se jim vsiljuje prepričanje o nezmožnosti izvoljenih zaupnikov ali posameznih izmed njih, morajo sporočiti to namestništvu. Ako še deželni odbor strinja, ima namestništvo pravico odstaviti zaupnike ali posamezne izmed njih, in naročiti novo volitev. Samo iz posebnih razlogov in le izjemno ter provizorično sme c. kr. namestništvo sporazumno, z deželnim odborom, omejiti pristojnost posredovalnega urada (§§ 11, 28).

(Dalje prih.)

ZAHVALA.

Gospa Gina Plebani iz Trsta, Via Maurizio 15, zahvaljuje vse one, ki so se udeležili v Bovcu pogreba nepozabne in ljubljene

Marije Flajs

fer izreka posebno zahvalo vsem mladeničem in mladenkam za njihovo požrtvovalno skrb.

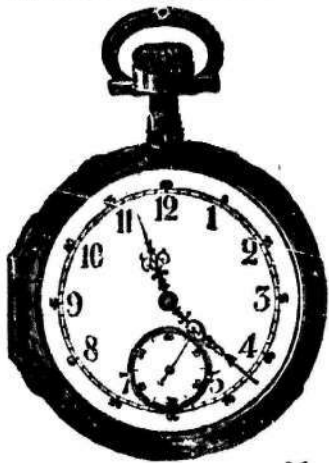
Hiša z gostilno

v eni najbolj živahnih ulic v Ljubljani s hlevom in šupo, z vrtoom za gosle in vrtoom za zelenjavo se radi bolezn

proda.

Pod hišo je 20 m dolga in 4 m visoka klet. Hiša je pripravna tudi za vsako drugo obrt in je še 16 let prosta davka.

Poizve se: **Prisojca ul. št. 5.**

Priporočam najbolj poznana imena preciznih ur, katere so v resnici zanesljive in natančne kakor:

Schaffhausen, - - - - -
Zenith, - - - - -
Omega - - - - -

za takšne ure dajem večletno garancijo.

V zalogi imam raznovrstne zlate in srebrne ure ter veliko izbèr zlatnine in srebrnine.

Za vsako popravilo se jamči 1 leto.

Jakob Šuligoj — urar —
c. kr. državne železnice
Gorica, Gosposka ulica št. 25.

Kako se obranimo želodčnih bolečin?!

Takim boleznim, na katerih trpi dandanašnje človeštvo, se pride vspešno v okom ter se jim more energično uprotovati s tem, da se pravočasno uporablj

Dr. Engel-nov nektar.

Kajti močan želodec in dobra prebava tvorijo temelj zdravega telesa. Kdor hoče svoje zdravje ohraniti tudi do starosti, naj uporablja po svojih izvršnin uspešnih sloviti

Dr. Engel-nov nektar.

Ta pijača, ki je izdelana iz izvrstnih zeliščnih sokov in iz vina, vpliva vsled svojega vestnega izdelovanja jako dobrodelno na prebavo liki želodčni liker, oziroma želodčno vino ter nima nikakih škodljivih posledic.

Zdravi ali bolni lahko uživajo ta nektar, brez da bi škodovali svojemu zdravju. Nektar vpliva pri pametni uporabi pospešujoče na prebavo in vzbudljivo na tvoritev sokov.

Zato se priporoča vžitek

Dr. Engel-novega nektarja

vsem, ki si hočejo ohraniti zdrav želodec.

Nektar je dobro sredstvo proti želodčnemu katarju, krču, bolečinam, težki prebavi ali zasiljenju. Ravnotako ne dopusti nektar, da se dobi zaprtje ali stisko ali količne bolečine ali srčno utripanje, ohrani temveč dober sen in živahen tek, zadržuje torej nespečnost, živčno motenje, glavobol in nervozno utrujenost.

V širokih slojih ljudstva razširjen nektar vzdržuje veselost in veselje do življenja. Nektar se dobiva po 3 K in 4 K steklenica v lekarnah sedečih krajev: Gorica, Komin, Gradisce, Romani, Ajel, Campolongo, Ronke, Tržič, Ajdovščina, Gor. Idrija, Polm. Kanal, Videm, Palma, Cervinjan, Ogloj, Fiumičel, Gradec, Sezana, Vipava, Postojna, Milj, Trst itd., kakor tudi v lekarnah v vseh večjih in manjših krajih Goriško-Gradišanske in sosednih dežel. Tudi razpošiljajo lekarnarje v Gorici 3 K in več steklenice nektarja po originalnih cenah v vse kraje Avstro-Ogrske.

Svari se pred ponarejanjem!

Zahtevajte izreco

Dr. Engel-nov nektar.

Moj nektar ni nobeno tajno sredstvo, njegove sestavine so: samos 200, vino malaga 200, vinski škrljaj 50, glicerina 100, črno vino 100, sok jerebrike 100, rešnjav sok 200, brinje 30 in mnogo drugih zelišč. Te sestavine se pomešajo.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadstr.) — Telefon št. 79.
Račna poštna hranilnica št. 837.315.

Na občnem zboru dne 23. aprila 1911. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Brezplačni hišni hranilniki.

Posojila se dajejo zadržnikom na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjico po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1909. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1910.: Zadržnikov 1886 z deleži v znesku 73.642 kron. — Hranilne vloge: 1.423.351-26. Posojila: 1.488.919-—. — Reservni zaklad: 96.847-44. — Vrednost hiš: 372.096 66.

Konji

težki za prevažanje tovorov,

prodasta se 2 para z vozom in celo opravo, ali pa brez take.

Kje, pove upravništvo.

Mali oglasi.

Najmanjši pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na delci (in celo v mestu) nihče ne posna, ker nikjer ne tvorijo. Škoda ni majhna.

Lepa zračna meblavana soba se odda v najem. Na zahtevo se dobi hrano. — Kje pove upravništvo „Soče“.

Mihael Turk, brivec na Kornu 6, se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojni obisk. Za točno postrežbo in snažnost se jamči.

Zobozdravniški in zobotehniški atelje

Dr. I. Eržen GORICA

Jos. Verdi tekalščice št. 37.

Umetne zobe, zlato zobovje, zlate krone, zlate mostove, zobe na kaučukove plošče, uravnavanje krivo stoječih zob. Plomb. vsake vrste.

Ordinira v svojem ateljeju od 9. ure dop. do 5. ure pop.

Odlikovana pekarija in sladčičarna

Karol Draščik

v Gorici na Kornu v (lastni hiši)

zvršuje naročila vsakovrstnega tudi najfinerega peciva, torte, kolače za birmance in poroke, odlikovane velikonočne pince itd.

Prodaja različna fina vina in likerje na drobno ali v originalnih butelkah. Priporoča se slavemu občinstvu za mnogobrojna naročila ter obljublja solidno postrežbo

po jako zmernih cenah.

Velika zaloga dvokoles, šivalnih in knjižarskih strojev, gramofonov, orkestrijonov itd. Mehanična delavnica. Poliranje z električno gonilno silo ter emajiranje dvokoles na plin. Kolesarjem v korist! Kdor hoče staro dvokolo obnoviti, naj ga takoj pošlje emajlirat stane K 6-., v različnih barvah K 8-.

Pri

Batje I-u

Gorica

Stolna ulica 2-4.

Prodaja tudi na obroke

Ceniki poštne prešiti.

Velika izbira že rabljenih dvokoles in vsakovrstnih strojev.

Anton Potatzky v Gorici

naslednik Jos. Terpin!

Na sredi Raštelja 7.

TRGOVINA NA DROBNO IN DEBELO.

Najceneje kupovališče biraberškoga in drobnoga binga ter tkala, preje in nitij.

POTREBŠČINE

za pisarnice, kadilce in popotnike.

Najboljše šivanke za šivalne stroje.

POTREBŠČINE

za krojače in čuljarje.

Svetilnice. — Ročni venel. — Mašne knjižice.

Hišna obuvala za vse letne čase.

Posebnost:

Semena za zelenjavo, trave in detelje.

Najbolje oskrbljena zaloga za kramarje, krošnjarje, prodajalce po sejnih in trgih ter na deželi.